

Centrul pentru Jurnalism Independent

Raport asupra situației presei în Republica Moldova în anul 2013

SUMAR

Anul 2013 nu a adus schimbării majore în dezvoltarea mass-mediei moldovenești. Gradul de libertate a presei în Republica Moldova a fost aproximativ la același nivel ca în anii precedenți, potrivit clasamentelor internaționale. Această stagnare este determinată de păstrarea relativă în 2013 a aceluiași status-quo în planul politicii interne, dar și al legislației în domeniu. Astfel, potrivit Raportului asupra situației presei în republica Moldova în anul 2013, mass-media din Republica Moldova rămâne a fi parțial liberă, fiind atestate aceleași probleme ca și în anii precedenți. Legislația cu privire la mass-media nu a fost armonizată în conformitate cu normele europene; nu a fost adoptat un nou Cod al Audiovizualului, fiind încă în vigoare Codul Audiovizualului din anul 2006, care, cu trecerea timpului, dovedește tot mai multe curențe; iar reformarea radiodifuzorului public „Teleradio-Moldova” (TRM) trenează.

Considerat a fi un an de cotitură privind parcursul european al Republicii Moldova, anul 2013 a fost marcat de două evenimente majore: cazul Pădurea Domnească, care a bulversat întreaga societate ducând la schimbări majore pe arena politică, și Summit-ul de la Vilnius, în cadrul căruia Republica Moldova a parafat Acordul de Asociere cu Uniunea Europeană (UE). Pe acest fundal, relațiile mass-media – politicieni au involuat, dat fiind faptul că mai mulți jurnaliști și instituții media au fost agresate verbal de către demnitari de rang înalt.

Anul 2013 a adus unele schimbări pozitive pentru IPNA Compania ”Teleradio Moldova”, printre care optimizarea grilei de emisie și a paginii web. În același timp, reformele inițiate încă în 2011 se află în impas. Astfel, noul sistem de salarizare așa și nu a fost implementat, iar digitalizarea constituie o prioritate deocamdată neacoperită financiar, în condițiile în care trebuie dusă la bun sfârșit până în 2015. În toamna anului 2013, Consiliul de Observatori al TRM a rămas fără șase membri, devenind astfel nefuncțional și incapabil de a lua decizii. În decembrie, în urma unui concurs, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a selectat doisprezece candidați pe care i-a înaintat Parlamentului Republicii Moldova, urmând ca în Legislativ să fie aleși cei șase noi membri ai Consiliului de Observatori.

Anul 2013 a fost unul tumultuos și pentru IPRA Compania „Teleradio-Găgăuzia”, care a dus la schimbarea conducerii Companii.

Cazurile tot mai frecvente de agresare verbală a jurnaliștilor de către politicieni au afectat situația mass-media în anul 2013. Acest comportament neadecvat se explică prin concentrarea proprietății mass-media și izolarea mediatică a unor personaje de pe scena politică, care își exprimă astfel dezacordul, încercând să influențeze agenda media. Totodată, raportul constată că în anul trecut

cadrul legal nu a fost perfecționat, cu excepția modificărilor operate la Codul Penal, prin care au fost instituite sancțiuni pentru împiedicarea activității mass-media și cenzură.

În ceea ce privește procesele de judecată cu participarea instituțiilor media și a jurnaliștilor, anul 2013 a fost pentru unele instituții media unul mai puțin liniștit, pe rolul instanțelor judecătorești existând un volum mare de dosare împotriva actorilor media, intentate atât de persoane fizice, cât și juridice.

Situația mass-media din regiunea transnistreană nu s-a modificat în bine nici în acest an. Asupra acestui fapt indică scăderea nivelului libertății de exprimare în regiune, micșorarea numărului de instituții mass-media independente, lipsa accesului egal la informație și dificultatea sporită în activitatea jurnaliștilor, în special a celor străini.

Potrivit unor jurnaliști și reprezentanți ai societății civile, în anul 2013 s-au conturat și mai mult unele tendințe periculoase pentru mass-media, semnalate în anii precedenți, care în cel mai bun caz au dus la stagnarea dezvoltării mass-media, iar pe alocuri chiar la involuții. Prognozele pentru 2014 nu sunt nici ele optimiste. Datorită contextului electoral, experții se arată sceptici față de evoluția stării de stării de lucruri pe domeniul mass-media.

Raportul a fost elaborat de Centrul pentru Jurnalism Independent (CJI), cu suportul financiar al organizației Civil Rights Defenders, Suedia. Opiniile exprimate în acest raport aparțin CJI și nu implică responsabilitatea finanțatorilor. Raportul este disponibil în limbile română, engleză și rusă.